

те на небето, като пясъка на морския бряг, като снежна лавина, която става все по-голяма, колкото повече се търкаля надолу. Защото вредом, дето поминеха, те завличаха със своята войска всички мъже от тюрски произход, които после разпознаваха по белега с нагорещено желязо, който отпечатваха връз телата им.

Всеки, който носеше този белег, бе член на ордата и се ползваше с всички нейни права и свободи.

Ден и нощ страшните конници яздеха през пустинни степи, през снежни полета, из горещи пясъчни равнини, преминаваха долини и планини, ала почти никога не слизаха от своите дребни, жилави кончета. Защото храната им бе сурово конско мясо и кумис: питие направено от подкувасено кобилишко мяко. Жените си носеха зад себе си връз седлата, а далеч подир тях завоевателни набеги следвала безкрайни кервани от камили, които носеха шатрите с децата и плячката.

В поробдите страни, жените отвличаха в гаремите си, а мъжете, които не желаеха да се подчинят, минаваха под огън и меч, биваха побити на кол, или обесени надолу с главите. След тях се издигаха огромни облаци дим и пламъци, които стигаха до небесата. Нивите и оризовите полета запустяваха, треви и цветя на никнеша години наред, купища развалини ставаха подслон за диви зверове, човешки глас не се чуваше вече там, където преди бе ехтяла весела песен. Прекрасните дворци на персийските шахове ставаха обори за конете им. Защото тяхната най-любима гледка бе видът на опустошени равнини, сринати градове, опожарени селища, планини от кости.

И тая злолюта напаст приближаваше вече към запад, като помитаše всичко пред себе си. Набегите на монголите, наричани още и татари, стигаха иначе Евксинското море. Кумания бе първата, която щеше да пострада, ако те не изменияха посоката на завоеванието си, или не се откажеха от безумните си стремежи да покорят запада, тъй както бяха подчинили източка.

А след Кумания те имаха две възможни посоки: на запад към Венгри-